

اثربخشی توانبخشی شناختی بر حافظه کاری

نکیسا حریری^۱، دکتر تورج هاشمی^۲

^۱ دانشگاه تبریز/ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی کودک و نوجوان nakisajuju@hotmail.com

^۲ دانشگاه تبریز/ دانشیار روانشناسی بالینی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی توانبخشی شناختی بر حافظه کاری کودکان مبتلا به اتیسم بوده است. که شامل تعداد ۳۰ نفر از کودکان ۶ تا ۱۱ ساله مبتلا به اتیسم حاضر در مرکز اتیسم دوم آوریل شهر تهران بوده است. که با روش آزمایشی پیش آزمون، پس آزمون با گروه کنترل مورد بررسی قرار گرفتند. افراد مورد مطالعه در این پژوهش کلیه کودکان مبتلا به اتیسم حاضر در مرکز مذکور بودند که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند ابتدا دومین ویرایش مقیاس اندازه گیری اتیسم به والدین کودکان داده شد و طی این سنجش میزان ابتلا به اتیسم در هر کودک تشخیص داده شد و سپس فرآیند پیش آزمون روی هر آزمودنی اجرا شد. پس از اجرای پیش آزمون و تعیین وضعیت هر کودک در مولفه حافظه کاری کودکان به طور تصادفی به دو گروه آزمایشی و کنترل تقسیم شدند و پس از آن تمرینات توانبخشی شناختی به کودکان حاضر در گروه آزمایشی طی ۲۰ جلسه و در ۳ جلسه ۴۵ دقیقه ای در هر هفته ارائه شد و گروه کنترل در معرض هیچگونه درمان توانبخشی شناختی قرار نگرفت. پس از پایان ۲۰ جلسه پس آزمون اجرا شد و نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار مورد استفاده در این پژوهش بسته‌ی توانبخشی شناختی مبتنی بر حرکت کرتکس می‌باشد که توسط دکتر وحید نجاتی و تیم متخصص ایشان در مرکز پژوهشی علوم اعصاب شناختی رفتار طراحی و ارائه شده است. نتایج پژوهش نشان داد که تمرینات توانبخشی شناختی بر حافظه کاری گروه آزمایش تاثیر معنادار داشته است.

واژه های کلیدی: اتیسم، حافظه کاری، توانبخشی شناختی